

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny z j. polskiego w klasie VII

Numer i temat lekcji	Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca) Uczeń potrafi:	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna) Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Wymagania rozszerzające (ocena dobra) Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Wymagania dopełniające (ocena bardzo dobra) Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Wymagania wykraczające (ocena celująca) Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
2. Charaktery	<ul style="list-style-type: none"> • opisać obraz • nazwać barwy użyte przez artystę 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić skojarzenia związane z obrazem • wyrazić swoją opinię na temat obrazu 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować znaczenie barw • wyjaśnić, dlaczego na obrazie są dwa wizerunki tego samego mężczyzny 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tytuł obrazu • zinterpretować przesłanie obrazu w kontekście prawdy o człowieku 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat przyczyn postrzegania tej samej osoby na różne sposoby • porównać obraz z innymi tekstami kultury podejmującymi temat postrzegania człowieka z różnych perspektyw
3. Wytrzymalność	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść fragmentów tekstu • określić rodzaj literacki utworu • określić rodzaj narracji 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować główną bohaterkę utworu • omówić postawy pozostałych bohaterów utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób przedstawienia opisanej historii w artykułach prasowych 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić wpływ narracji na odbiór utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • na podstawie wywiadu z autorką wypowiedzieć się na temat funkcji humoru w tekstach literackich
4. Podróż w czasy starożytne	<ul style="list-style-type: none"> • określić ramy czasowe starożytności 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat wierzeń ludzi żyjących w starożytności • wymienić najważniejsze cechy antycznej sztuki 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat dziedzictwa kulturowego wywodzącego się z religii 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić osiągnięcia cywilizacyjne, które zawdzięczamy ludziom żyjącym w starożytności 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat dziedzictwa cywilizacyjnego starożytności, wartościując je • omówić wybrane dzieła antycznej sztuki
5. Niezłomność	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść fragmentów tekstu • wymienić przydomki Ateny i przypisywane jej atrybuty 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić cechy charakteru Ateny i zilustrować je przykładami 	<ul style="list-style-type: none"> • określić temat mitu i wyjaśnić jego funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenić postępowanie bogini 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat wpływu emocji na postępowanie
6. Pokora	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść fragmentu tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • ułożyć plan wydarzeń przedstawionych w przypowieści • wymienić cechy bohaterów przypowieści i 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenić zachowanie ojca • wypowiedzieć się na temat emocji towarzyszących starszemu synowi 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować morał przypowieści • wyjaśnić znaczenie frazeologizmu <i>syn marnotrawny</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat sensu dawania komuś drugiej szansy • omówić obraz Keitha Vaughana <i>Powrót syna marnotrawnego</i> • odnaleźć w różnych źródłach

		zilustrować je przykładami			inne realizacje motywu syna marnotrawnego
7. Silny charakter (lektura uzupełniająca)	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść fragmentów tekstu • określić rodzaj narracji 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować bohatera utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób przedstawienia przeżyć wewnętrznych bohatera • zinterpretować wskazane słowa 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy sposobu przedstawienia rekinów 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat sentencji i odnieść te słowa do wybranych tekstów kultury
8. Czarny charakter	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść fragmentów tekstu • wymienić cechy Lorda Voldemorta • omówić metody działania Lorda Voldemorta 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać cele Lorda Voldemorta • wymienić przeciwników Lorda Voldemorta 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić działania podejmowane przez Zakon Feniksa po to, aby unieszkodliwić Lorda Voldemorta • odnieść określenie <i>czarny charakter</i> do Lorda Voldemorta 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenić postawę Korneliusza Knota 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić postać będącą antywzorem z innego tekstu kultury
9. Jak komponować tekst i budować akapity?	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić cechy dobrze skomponowanego tekstu • wskazać w podanym tekście główne zdanie akapitu 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować plan wypowiedzi argumentacyjnej • uporządkować wskazaną wypowiedź 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawić wskazane wypracowanie • sformułować wstęp do wypracowania • wskazać wyrazy i wyrażenia sygnalizujące powiązania między zdaniami 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć wewnętrznie uporządkowane, spójne wypracowanie 	
10. i 11. Jak napisać opowiadanie inspirowane mitem lub przypowieścią?	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić cechy mitu i przypowieści 	<ul style="list-style-type: none"> • zgromadzić informacje na temat symbolicznego znaczenia postaci mitologicznych • zgromadzić informacje na temat metaforycznej wymowy przypowieści 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy tekstu współczesnej wersji mitu • dokonać analizy tekstu współczesnej wersji przypowieści 	<ul style="list-style-type: none"> • zredagować opis przeżyć wewnętrznych postaci mitologicznej i/lub biblijnej • stworzyć opowiadanie inspirowane mitem i/lub przypowieścią 	
12. i 13. Odmiennie i nieodmiennie części mowy	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić odmiennie i nieodmiennie części mowy • scharakteryzować odmiennie i nieodmiennie części mowy 	<ul style="list-style-type: none"> • nazwać części mowy występujące w tekście • określić formy odmiennych części mowy • uzupełnić tekst właściwymi przyimkami 	<ul style="list-style-type: none"> • przekształcić formy czasowników • użyć czasowników we właściwych formach • przeredagować zdania, używając właściwych 	<ul style="list-style-type: none"> • użyć w zdaniach właściwych spójników 	

			zaimków		
14. Pisownia <i>nie</i> z różnymi częściami mowy – przypomnienie i uzupełnienie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> wymienić części mowy, z którymi <i>nie</i> piszemy łącznie i rozdzielnie wymienić wyjątki od obowiązujących reguł 	<ul style="list-style-type: none"> uzupełnić tekst poprawnie zapisanymi wyrazami z <i>nie</i> 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać regułę ortograficzną właściwą dla podanych przykładów 	<ul style="list-style-type: none"> zredagować tekst, w którym występują poprawnie zapisane wyrazy z <i>nie</i> 	
15. Imiesłowy przymiotnikowe	<ul style="list-style-type: none"> zdefiniować imiesłowy zdefiniować imiesłowy przymiotnikowe czynne i bierne omówić regułę tworzenia imiesłowów przymiotnikowych 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać imiesłowy przymiotnikowe w podanym tekście 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać imiesłowy przymiotnikowe w tekście i podzielić je na kategorie uzupełnić tekst właściwymi imiesłowami przymiotnikowymi 	<ul style="list-style-type: none"> przekształcić formy czasowników w imiesłowy przymiotnikowe utworzyć i nazwać imiesłowy przymiotnikowe 	
16. Imiesłowy przysłówkowe	<ul style="list-style-type: none"> zdefiniować imiesłowy przysłówkowe współczesne i uprzednie omówić regułę tworzenia imiesłowów przysłówkowych 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać imiesłowy przysłówkowe w podanym tekście 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać imiesłowy przysłówkowe w tekście i podzielić je na kategorie uzupełnić tekst właściwymi imiesłowami przysłówkowymi 	<ul style="list-style-type: none"> przekształcić formy czasowników w imiesłowy przysłówkowe utworzyć i nazwać imiesłowy przysłówkowe 	
17. Pisownia <i>nie</i> z imiesłowami	<ul style="list-style-type: none"> wymienić zasady pisowni <i>nie</i> z imiesłowami 	<ul style="list-style-type: none"> zastąpić określenia oznaczające cechy imiesłowami z przeczeniem <i>nie</i> 	<ul style="list-style-type: none"> utworzyć imiesłowy z przeczeniem <i>nie</i> 	<ul style="list-style-type: none"> zredagować tekst, w którym występują imiesłowy z przeczeniem <i>nie</i> 	
18. Podsumowanie. Sprawdź, czy potrafisz	<ul style="list-style-type: none"> odtworzyć najważniejsze fakty i opinie posługiwać się pojęciami: <i>starożytność, sztuka antyczna, mit, przypowieść (parabola), symbol, epika, odmiennie i nieodmiennie części mowy, imiesłowy przymiotnikowe czynne i bierne, imiesłowy</i> 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystywać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> wyciągać wnioski przedstawiać własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie interpretować wymagany materiał właściwie argumentować uogólniać, podsumowywać i porównywać 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystywać bogate konteksty formułować i rozwiązywać problemy badawcze

	<i>przysłówkowe współczesne i uprzednie, kompozycja tekstu, opowiadanie inspirowane mitem lub przypowieścią</i>				
19. Cienie i blaski życia	<ul style="list-style-type: none"> opisać obraz 	<ul style="list-style-type: none"> opisać postacie przedstawione na obrazie omówić kolorystykę dzieła 	<ul style="list-style-type: none"> odnieść sytuację przedstawioną na obrazie do jego tytułu omówić kompozycję dzieła 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat roli gry światła 	<ul style="list-style-type: none"> omówić wybrany tekst kultury tematycznie zbliżony do dzieła Auguste'a Renoira
20. Szczęście w nieszczęściu	<ul style="list-style-type: none"> omówić treść fragmentów tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> opisać reakcje mędrca na poszczególne okoliczności określić myśl przewodnią poznanej bajki filozoficznej 	<ul style="list-style-type: none"> omówić funkcję pytań retorycznych w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować funkcję odniesień do zjawisk przyrody w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować obraz Olega Kharkhana <i>Tragiczny list</i> w kontekście poznanej bajki filozoficznej
21. Podróż w czasy renesansu	<ul style="list-style-type: none"> określić ramy czasowe renesansu wyjaśnić pochodzenie nazwy epoki 	<ul style="list-style-type: none"> zdefiniować humanizm wymienić najważniejsze dokonania renesansowe i określić ich funkcję wymienić najważniejszych twórców epoki 	<ul style="list-style-type: none"> omówić specyfikę sztuki renesansowej 	<ul style="list-style-type: none"> omówić dzieło renesansowe 	<ul style="list-style-type: none"> omówić wybrane dzieło lub wynalazek Leonarda da Vinci opisać renesansowe miasto idealne
22. Twórca i jego dzieło – Jan Kochanowski	<ul style="list-style-type: none"> wymienić najważniejsze etapy życia Jana Kochanowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować twórczość poety 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać elementy renesansowe w twórczości Jana Kochanowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić funkcję Czarnolasu w twórczości poety 	
23. Pół żartem, pół serio (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> omówić treść utworów 	<ul style="list-style-type: none"> określić charakter fraszek 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać elementy humoru we fraszkach 	<ul style="list-style-type: none"> omówić sposób obrazowania w utworach 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać konteksty utworów i nawiązania do nich
24. Na scenie życia (lektura)	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić znaczenie pojęć: <i>fraszka</i>, <i>wiersz sylabiczny</i>, <i>rym</i>, <i>powtórzenie</i> 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić układ rymów we fraszcze wyjaśnić znaczenie pojęcia <i>fraszka</i> w różnych 	<ul style="list-style-type: none"> omówić funkcję powtórzenia na początku fraszki omówić funkcję środków stylistycznych użytych w 	<ul style="list-style-type: none"> omówić funkcję wyliczenia wartości ważnych dla człowieka zinterpretować dwa ostatnie wersy utworu w odniesieniu do 	<ul style="list-style-type: none"> omówić cechy wspólne poznanych fraszek

obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść fraszki • wskazać środki stylistyczne użyte przez Jana Kochanowskiego 	kontekstach	utworze	toposu świata jako teatru	
25. Wartość zdrowia (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie pojęcia <i>apostrofa</i> • omówić treść fraszki 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać środki stylistyczne użyte przez poetę 	<ul style="list-style-type: none"> • określić funkcję apostrofy rozpoczynającej utwór • określić funkcję wyliczenia 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować główną myśl fraszki • zinterpretować funkcję uosobienia w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat aktualności poznanej fraszki
26. i 27. Przepis na szczęście (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie pojęcia <i>archaizm</i> • omówić treść utworów • wskazać podmiot liryczny każdej z fraszek • wskazać adresata lirycznego fraszki <i>Na dom w Czarnolesie</i> • wskazać archaizmy w utworach 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego każdej z fraszek • wskazać apostrofę we fraszce <i>Na lipę</i> i wyjaśnić jej funkcję • przedstawić współczesne formy wskazanych archaizmów 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić stosunek Jana Kochanowskiego do natury na podstawie fraszki <i>Na lipę</i> • określić kontekst biograficzny fraszki <i>Na dom w Czarnolesie</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić renesansowy charakter fraszek 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat najważniejszych aspektów życia
28. Wśród ludzi (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • określić temat każdego z utworów 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać cechy gatunkowe w utworach 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób wykorzystania frazeologizmów • wskazać związki frazeologiczne, do których nawiązał Jan Szaudynger w utworach <i>Głos w telefonie</i> i <i>Lustro</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat prawd życiowych przywołanych w utworach 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić podobieństwa i różnice pomiędzy utworami Jana Szaudyngera oraz Jana Kochanowskiego w kontekście historycznym
29. Być szczęśliwym	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza • wskazać podmiot liryczny utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu • podzielić wiersz na części tematyczne 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić symbolikę ogrodu, przywołując kontekst biblijny • określić funkcję środków stylistycznych użytych przez poetę • zinterpretować tytuł utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować przyjęcie przez podmiot liryczny postawy wyprostowanej • omówić postrzeganie szczęścia przez podmiot liryczny 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić język utworu Czesława Miłosza • wypowiedzieć się na temat życia i twórczości poety
30.	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić przedstawiony w 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić koncepcję życia na 	<ul style="list-style-type: none"> • odnieść utwór do renesansowego

Wiejska sielanka (lektura obowiązkowa)	pojęcia <i>pieśń</i> • omówić treść pieśni • wskazać podmiot liryczny i adresata lirycznego utworu	temat podmiotu lirycznego i adresata lirycznego utworu • wymienić obowiązki gospodarza i gospodyni • wskazać środki stylistyczne użyte w utworze	wierszu kontrast pomiędzy życiem na wsi a życiem w mieście i określić jego funkcję • omówić funkcję środków stylistycznych użytych w utworze	wsi przedstawioną w wierszu	humanizmu
31. Radość życia (lektura obowiązkowa)	• wyjaśnić znaczenie pojęć: <i>rym gramatyczny, apostrofa, uosobienie</i> • omówić treść wiersza • wskazać podmiot liryczny utworu	• wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu • określić rodzaje rymów występujących w wierszu	• zinterpretować metafory użyte w wierszu • omówić funkcję personifikacji	• wyjaśnić przesłanie wiersza	• nazwać adresata apostrofy zawartej w ostatniej zwrotce utworu i podać jego określenia bliskoznaczne • odnaleźć w dowolnych źródłach informacje na temat filozofii epikurejskiej
32. Stara bieda	• sformułować główne myśli tekstu	• omówić na podstawie tekstu różnice pomiędzy Polakami a reprezentantami innych nacji • wymienić funkcje narzekania	• przedstawić zalety narzekania wymienione w tekście	• wyjaśnić znaczenie rysunku umieszczonego w podręczniku w odniesieniu do treści tekstu	• podjąć dyskusję na temat funkcji narzekania • wymienić inne stereotypy dotyczące Polaków
33., 34. i 35. Wobec śmierci (lektura obowiązkowa)	• omówić treść trenów • określić rodzaj liryki, który reprezentują treny	<i>Tren I:</i> • wskazać adresatów, wymienionych na początku utworu i wyjaśnić funkcję apostrofy <i>Tren V:</i> • wskazać w wierszu porównanie homeryckie i określić jego funkcję <i>Tren VII:</i> • wskazać adresatów	<i>Tren I:</i> • zinterpretować metaforyczne znaczenie smoka w wierszu • omówić funkcję pytania retorycznego użytego w zakończeniu trenu <i>Tren V:</i> • zinterpretować metaforyczne znaczenie oliwki i sadownika w utworze • omówić funkcję pytania retorycznego użytego w	<i>Tren I:</i> • zinterpretować znaczenie puenty utworu <i>Tren V:</i> • wyjaśnić przyczynę przywołania Persefony w trenie <i>Tren VII:</i> • omówić funkcję wykrzyknienia użytego w puencie utworu • omówić funkcję odwołania do	• omówić wybrany tekst kultury, w którym została przedstawiona strata bliskiej osoby, i porównać go z utworami Jana Kochanowskiego

		<p>utworu</p> <p><i>Tren VIII:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazać adresata utworu • wymienić cechy Urszulki przywołane przez podmiot liryczny 	<p>puencie utworu</p> <p><i>Tren VII:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję zdrobnień w wierszu • wyjaśnić dwojakie znaczenie wyrazu <i>skrzynka</i> użytego w utworze <p><i>Tren VIII:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić funkcję kontrastu pomiędzy ukazaniem domu przed śmiercią Urszulki i po tym wydarzeniu 	<p>ubioru dziecka</p> <p>wszystkie poznane treny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • porównać poznane utwory i wyrazić swoją opinię na temat zawartego w nich ładunku emocjonalnego • wskazać cechy wspólne poznanych trenów 	
<p>36. Co już wiemy o twórczości Jana Kochanowskiego?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • odtworzyć najważniejsze fakty i opinie 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciągać wnioski • przedstawiać własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze
<p>37. Przeżywanie straty</p>	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść fragmentów tekstu • wskazać narratora tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować narratora tekstu • opisać sposób przeżywania żałoby przez narratora i jego mamę 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić relacje pomiędzy bohaterami • zinterpretować sens zakończenia przywołanych fragmentów tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać sposoby przeżywania żałoby przez bohaterów książki z tym przedstawionym w trenach Jana Kochanowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat przeżywania żałoby i sposobów kultywowania pamięci o zmarłych w innych kulturach
<p>38. Jak opisywać dzieła sztuki?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić elementy, które powinien zawierać opis dzieła sztuki • zgromadzić informacje na temat opisywanego dzieła sztuki 	<ul style="list-style-type: none"> • określić temat obrazu • określić kompozycję dzieła 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać kolorystykę i nastrój obrazu • wypowiedzieć się na temat proporcji dzieła 	<ul style="list-style-type: none"> • zredagować opis wskazanego obrazu 	
<p>39. Malarstwo</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić typy dzieł malarskich 	<ul style="list-style-type: none"> • rozróżnić najważniejsze typy dzieł malarskich • wymienić główne środki wyrazu dzieła malarskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać główne środki wyrazu dzieła malarskiego na konkretnym przykładzie • wymienić kryteria, według których ocenia się obraz 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenić obraz według podanych kryteriów 	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować wizytę w galerii lub muzeum

40. Archaizmy	<ul style="list-style-type: none"> wymienić rodzaje archaizmów 	<ul style="list-style-type: none"> zastąpić archaizmy wyrazami współczesnymi wskazać archaizmy w podanych zdaniach 	<ul style="list-style-type: none"> określić rodzaje podanych archaizmów określić funkcję archaizmów w tekście stylizowanym 	<ul style="list-style-type: none"> stworzyć tekst z archaizmami 	
41. Części zdania i związki wyrazowe w zdaniu – przypomnienie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> wymienić części zdania nazwać związki wyrazowe 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać główne części zdania i je nazwać wskazać zdania bezpodmiotowe wskazać w zdaniach określenia i je nazwać 	<ul style="list-style-type: none"> wypisać związki wyrazowe występujące w podanych zdaniach 	<ul style="list-style-type: none"> ułożyć wypowiedzenia z różnymi częściami zdania 	
42. Wypowiedzenia – przypomnienie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> wymienić rodzaje wypowiedzeń w zależności od celu wypowiedzi wymienić rodzaje zdań w zależności od liczby orzeczeń 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznać rodzaje wypowiedzeń w zależności od celu wypowiedzi odróżnić zdanie od równoważnika zdania rozpoznać rodzaje zdań w zależności od liczby orzeczeń wskazać w tekście zdania pojedyncze rozwinięte i nierozwinięte wskazać w tekście zdania złożone współrzędnie i podrzędnie 	<ul style="list-style-type: none"> przekształcić zdanie w równoważnik zdania i odwrotnie 	<ul style="list-style-type: none"> utworzyć zdania złożone współrzędnie i podrzędnie 	
43. Zdania złożone współrzędnie – przypomnienie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> wymienić rodzaje zdań złożonych współrzędnie 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznać rodzaje zdań złożonych współrzędnie stosować poprawną interpunkcję w zdaniach złożonych współrzędnie 	<ul style="list-style-type: none"> tworzyć wykresy zdań złożonych współrzędnie 	<ul style="list-style-type: none"> tworzyć zdania złożone współrzędnie różnych typów 	
44. Pisownia wyrazów wielką i małą literą – przypomnienie i uzupełnienie	<ul style="list-style-type: none"> wymienić zasady pisowni wyrazów wielką literą wymienić zasady pisowni wyrazów małą literą 	<ul style="list-style-type: none"> uzupełnić tekst wyrazami zapisanymi od wielkiej i małej litery 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić zasady pisowni wyrazów wielką i małą literą, odnosząc się do podanych przykładów wyjaśnić zasadę pisowni wielką literą wyrazów w 	<ul style="list-style-type: none"> zastosować zasadę pisowni wielką literą wyrazów w zwrotach grzecznościowych w samodzielnie zredagowanym tekście 	

wiadomości			zwrotach grzecznościowych		
45. Podsumowanie. Sprawdź, czy potrafisz	<ul style="list-style-type: none"> • odtworzyć najważniejsze fakty i opinie • posługiwać się pojęciami: <i>renesans, sztuka renesansu, fraszka, tren, pieśń, wiersz sylabiczny, porównanie homeryckie, malarstwo, opis dzieła sztuki, archaizmy, wypowiedzenia, zdanie pojedyncze, zdanie złożone współrzędnie, zdanie złożone podrzędnie, równoważnik zdania, części zdania i związki wyrazowe w zdaniu</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciągać wnioski • przedstawiać własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze
46. Relacje międzyludzkie	<ul style="list-style-type: none"> • opisać obraz 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat postaci przedstawionych na obrazie • określić sytuację, w jakiej zostały przedstawione postaci 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję dzieła • nazwać typ autoportretu, który naśladuje artystka 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat funkcji mediów społecznościowych 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat estetyki selfie
47. Porozumienie	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść fragmentów tekstu • określić rodzaje narracji 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować głównego bohatera tekstu • przedstawić opinie Marka o rodzicach 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać pierwszy i drugi wpis Marka oraz określić funkcję różnic między nimi • wskazać elementy stylu potocznego i języka młodzieży w treści bloga Marka 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy rozmowy ojca z synem • dokonać analizy drugiego wpisu na blogu i wskazać środki, za pomocą których bohater buduje swój wizerunek 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat blogów młodzieżowych
48. Trudy wychowania	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść fragmentów tekstu • omówić świat 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować bohaterów fragmentów utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić opinie bohaterów na temat wychowywania dzieci 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tytuł utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tytuł utworu w kontekście historycznym

<p>(lektura uzupełniająca)</p> <p>UWAGA!</p> <p>Zgodnie z Rozporządzeniem MEiN w sprawie zmiany w liście lektur obowiązującym od 1.09.2021 pozycja <i>Ziele na kraterze</i> Melchiora Wańkowicza została przesunięta z listy lektur obowiązkowych na listę lektur uzupełniających.</p>	<p>przedstawiony w dziele</p>	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić rodzinę opisaną we fragmentach utworu 			
<p>49.</p> <p>Każdy może być dobry – sens życia według Ebenezera Scrooge’a</p> <p>(lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • określić rodzaj literacki utworu • wskazać w słowach Scrooge’a kierowanych do siostrzeńca wypowiedź ironiczną 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, kim jest główny bohater utworu i jak jego charakter uwidacznia się w wyglądzie • określić stosunek narratora do głównego bohatera tekstu • przedstawić wartości, którymi kierował się w życiu Scrooge, i wskazać te, których początkowo mu zabrakło • porównać Scrooge’a z 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować wskazany fragment utworu • opisać uczucia Scrooge’a w chwili, gdy odeszła od niego ukochana kobieta 	<ul style="list-style-type: none"> • napisać ogłoszenie, które zawiera informacje o wyglądzie postaci • zacytować sformułowania, dzięki którym narrator nawiązuje kontakt z czytelnikiem, i wyjaśnić, czemu służy taki zabieg 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób spotęgowania przez narratora wrażenia tajemnicy i niesamowitości w opisie wydarzeń przy drzwiach domu Scrooge’a

		jego siostrzeńcem na podstawie ich wypowiedzi			
50. Przemiana bohatera pod wpływem świąt (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat symbolicznego przesłania, jakie dla ludzi wierzących niosą święta Bożego Narodzenia opisać wybrane święta z przeszłości głównego bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> opisać, w jaki sposób w <i>Opowieści wigilijnej</i> zostało przedstawione Boże Narodzenie określić stosunek Ebenezera Scrooge'a do świąt Bożego Narodzenia opisany na początku utworu nazwać emocje towarzyszące Scrooge'owi w trakcie kolejnych podróży w czasie i przestrzeni określić, co uświadomił sobie bohater podczas wizyty ostatniego ducha 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić wcześniejsze relacje Ebenezera Scrooge'a z ludźmi i wyjaśnić, co stało się z osobami, które kochał opisać realia społeczne, w których dorastała główna postać utworu podać przykłady zachowań i decyzji bohatera, które pokazują jego wewnętrzną przemianę wyjaśnić, do jakich powszechnych skojarzeń związanych z Bożym Narodzeniem odwołał się Charles Dickens 	<ul style="list-style-type: none"> napisać wypracowanie na temat: „Czy – Twoim zdaniem – Ebenezer Scrooge wykorzystał swoją szansę, czy też jego przemiana była chwilowa?” 	<ul style="list-style-type: none"> przygotować prezentację na temat symboliki świąt w kulturze popularnej
51. i 52. Realizm i fantastyka w opowiadaniu Charlesa Dickensa (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, w jaki sposób – oprócz bezpośrednich ocen i opisów – narrator charakteryzuje głównego bohatera opowiadania opisać sposób przedstawienia duchów w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> udowodnić, że Scrooge jest typowym przykładem filistra 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, czemu miało służyć wprowadzenie do utworu elementów fantastycznych omówić relacje między sferami realistyczną i fantastyczną w opowiadaniu 	<ul style="list-style-type: none"> sporządzić spis problemów społecznych, które zostały zaprezentowane w <i>Opowieści wigilijnej</i> przygotować mowę dla adwokata broniącego Ebenezera Scrooge'a, w której przekonuje on duchy świąt, by podjęły walkę o duszę tej postaci 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać różnice między światem współczesnym a tym przedstawionym w lekturze z uwzględnieniem warunków pracy, sytuacji dzieci i kobiet oraz problemu ubóstwa przedstawić wiadomości o życiu w XIX-wiecznej Wielkiej Brytanii zdobyte dzięki lekturze <i>Opowieści wigilijnej</i>
53. Podróż w czasy oświecenia	<ul style="list-style-type: none"> określić ramy czasowe oświecenia wyjaśnić etymologię nazwy epoki 	<ul style="list-style-type: none"> wymienić priorytety oświeceniowe wyjaśnić, co służyło rozpowszechnianiu idei oświecenia w Europie wymienić dzieła sztuki oświeceniowej 	<ul style="list-style-type: none"> omówić specyfikę polskiego oświecenia scharakteryzować sztukę oświecenia 	<ul style="list-style-type: none"> omówić wybrane dzieło oświeceniowe 	<ul style="list-style-type: none"> zaprezentować wybraną postać oświecenia

54. i 55. Twórca i jego dzieło – Ignacy Krasicki	<ul style="list-style-type: none"> wymienić najważniejsze etapy życia Ignacego Krasickiego omówić treść poznanych bajek 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować twórczość poety wskazać cechy gatunkowe w poznanych utworach 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić sens alegorii użytych w bajkach przedstawić morały poznanych bajek 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat udziału Ignacego Krasickiego w inicjatywach oświeceniowych wypowiedzieć się na temat aktualności bajek poety 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać elementy światopoglądu oświeceniowego w bajkach Ignacego Krasickiego
56. i 57. W krzywym zwierciadle (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić znaczenie pojęcia <i>satyra</i> omówić treść satyry określić rodzaj literacki utworu wskazać narratora utworu 	<ul style="list-style-type: none"> podzielić utwór na części tematyczne i nadać im tytuły scharakteryzować szlachcica i jego żonę wskazać na podstawie tekstu cechy gatunkowe satyry 	<ul style="list-style-type: none"> omówić problem poruszony w satyrze omówić związek satyry ze światopoglądem epoki 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat celowości ośmieszania postaw i zachowań w procesie dydaktycznym 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat zalet i wad obcych wpływów kulturowych
58. Co już wiemy o twórczości Ignacego Krasickiego?	<ul style="list-style-type: none"> odtworzyć najważniejsze fakty i opinie 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystywać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> wyciągać wnioski przedstawiać własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie interpretować wymagany materiał właściwie argumentować uogólniać, podsumowywać i porównywać 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystywać bogate konteksty formułować i rozwiązywać problemy badawcze
59. Przemijanie (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> omówić treść wiersza wskazać podmiot liryczny utworu 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu omówić postawę podmiotu lirycznego wobec otaczającej go rzeczywistości nazwać rodzaje rymów występujące w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować funkcję środków stylistycznych użytych w wierszu zinterpretować sposób ukazania przemijania w wierszu wskazać stały związek frazeologiczny użyty w wierszu i omówić jego funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> postawić tezę interpretacyjną dokonać analizy obrazu miłości przedstawionego w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> omówić różne sposoby przedstawienia motywu przemijania w tekstach kultury
60. Zrozumieć miłość (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> omówić treść fragmentu utworu zapisać w punktach historię Małego Księcia i róży 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, jakie uczucia towarzyszyły Małemu Księciu w kontakcie z różą i jak one ewoluowały wymienić konsekwencje <i>oswojenia</i> i wyjaśnić, co można dzięki niemu zyskać 	<ul style="list-style-type: none"> wytłumaczyć, czym było motywowane zachowanie róży i co chciała ona dzięki niemu zyskać opisać dwa rodzaje miłości: Małego Księcia do róży i róży do Małego Księcia wyjaśnić, co według lisa 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić metaforyczne znaczenie ogrodu pełnego róż i scharakteryzować stosunek głównego bohatera do tych kwiatów przed rozmową z lisem oraz po niej przedstawić swoje stanowisko na temat tego, w czym 	<ul style="list-style-type: none"> odszukać w podanych fragmentach tekstu zdania o charakterze sentencji i wskazać to, które najbardziej do niego przemawia

		<ul style="list-style-type: none"> wytłumaczyć, jak lis i Mały Książę rozumieli odpowiedzialność 	<p>oznacza słowo <i>oswoić</i> i dlaczego używa on tego określenia zamiast słów <i>zaprzyjaźnić się, pokochać</i></p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, jak Mały Książę dzięki naukom lisa zaczął postrzegać swoją relację z różą 	<p>odpowiedzialność za drugiego człowieka przejawia się w codziennym życiu</p> <ul style="list-style-type: none"> napisać pracę popartą przykładami z utworów literackich i innych tekstów kultury na temat: „Czy zgadzasz się ze stwierdzeniem, że miłość to uczucie paradoksalne, które przynosi szczęście i cierpienie?” 	
<p>61. i 62. Mały Książę jako baśń i przypowieść</p> <p>(lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> omówić treść utworu zapisać w punktach wydarzenia przedstawione w tekście określić rodzaj literacki utworu 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat narracji w utworze i jej wpływu na sposób przedstawienia świata wskazać wydarzenia i sytuacje o charakterze baśniowym i realistycznym wskazać w utworze cechy przypowieści scharakteryzować tytułowego bohatera na podstawie opisu jego planety i reakcji na różne doświadczenia 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić sytuację, w której znalazł się pilot krótko przed spotkaniem z Małym Księciem, i wyjaśnić, co ona może symbolizować opisać przemianę wewnętrzną pilota wyszukać w tekście fragmenty o charakterze aforyzmów sformułować pytania, na które można odpowiedzieć aforyzmami z <i>Małego Księcia</i> wskazać adresata książki <i>Mały Książę</i> i uzasadnić swoje zdanie 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować decyzję Małego Księcia o odejściu w kontekście rozważań nad wymową utworu odczytać znaczenie motywu wody w <i>Małym Księciu</i> wyjaśnić, dlaczego pilot wybrał się na poszukiwanie studni, choć ten pomysł wydawał mu się absurdalny 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat obecności zachowań, przedstawionych w utworze w świecie współczesnym
<p>63. Podróż Małego Księcia w poszukiwaniu...</p> <p>(lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, dlaczego Mały Książę wyruszył w podróż 	<ul style="list-style-type: none"> omówić relację pomiędzy Małym Księciem a różą i przedstawić stan emocjonalny głównego bohatera w momencie rozstania scharakteryzować mieszkańców poszczególnych planet 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, co symbolizują mieszkańcy poszczególnych planet wytłumaczyć, czego Mały Książę dowiedział się o świecie dorosłych wytłumaczyć, czym była podróż dla Małego Księcia i czego tak naprawdę 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, w jakim świecie zostały przedstawione wartości rządzące światem dorosłych i co o nich myśli główny bohater książki zinterpretować symbolikę podróży w odniesieniu do poznanego utworu i w sensie ogólnym 	<ul style="list-style-type: none"> omówić sposoby przedstawienia relacji międzyludzkich w innych tekstach kultury porównać utwór z jego ekranizacją w reżyserii Marka Osborne’a

		<ul style="list-style-type: none"> opisać sytuację, w której Mały Książę zaczyna rozumieć sens swojej wędrówki i relacji z różą 	<p>poszukiwał bohater</p> <ul style="list-style-type: none"> sformułować listę przestróg, które należy mieć na uwadze, by nie podzielić losu mieszkańców przedstawionych planet 	<ul style="list-style-type: none"> zredagować subiektywny opis Ziemi 	
64. Wybocowanie	<ul style="list-style-type: none"> omówić treść wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować tytułową bohaterkę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> określić nastrój utworu omówić stan psychiczny bohaterki 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować wskazany fragment 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat możliwości poznania samego siebie
65. Jak przygotować wypowiedź argumentacyjną?	<ul style="list-style-type: none"> wymienić etapy przygotowywania wypowiedzi argumentacyjnej 	<ul style="list-style-type: none"> odnaleźć tezę i argumenty w zaprezentowanym tekście 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać różne typy argumentów w podanym tekście sformułować argumenty potwierdzające podaną tezę 	<ul style="list-style-type: none"> stworzyć wypowiedź argumentacyjną 	
66. Rzeźba	<ul style="list-style-type: none"> wymienić etapy rozwoju rzeźby 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać najważniejsze cechy rzeźby na poszczególnych etapach jej rozwoju rozdzielić najważniejsze typy dzieł rzeźbiarskich ze względu na temat 	<ul style="list-style-type: none"> omówić elementy języka rzeźby na przykładzie wybranego dzieła 	<ul style="list-style-type: none"> ocenić dzieło sztuki według podanych kryteriów 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć swoją opinię na temat rzeźby abstrakcyjnej przygotować prezentację na temat wybranego artysty stworzyć pisemną recenzję wybranego dzieła sztuki
67. i 68. Typy zdań złożonych podrzędnie	<ul style="list-style-type: none"> wymienić typy zdań złożonych podrzędnie 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać w wypowiedzeniu orzeczenia i rozdzielić zdania składowe wskazać zdanie nadrzędne 	<ul style="list-style-type: none"> sformułować pytania do zdań podrzędnych określić typy zdań podrzędnych 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić relację zdań na wykresie 	
69. Zdania złożone podrzędnie z imiesłowowym równoważnikiem zdania	<ul style="list-style-type: none"> zdefiniować imiesłowowy równoważnik zdania 	<ul style="list-style-type: none"> uzupełnić podane wypowiedzenia imiesłowowymi równoważnikami zdania poprawić wypowiedzenia z błędnym użyciem imiesłowowych równoważników zdania 	<ul style="list-style-type: none"> wymienić pytania, na jakie odpowiadają zdania podrzędne w podanych przykładach wymienić warunki, jakie musi spełniać poprawnie skonstruowane wypowiedzenie z imiesłowowym równoważnikiem zdania 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić relację zdań na wykresie przekształcić podane wypowiedzenia tak, aby powstały imiesłowowe równoważniki zdania 	

70. Mowa niezależna i mowa zależna	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić różnice pomiędzy mową niezależną a mową zależną 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w podanym tekście mowę niezależną i mowę zależną 	<ul style="list-style-type: none"> • przekształcić wypowiedzi w mowie zależnej na mowę niezależną i odwrotnie • przekształcić dowolny dialog na mowę zależną • zastosować w zapisie dialogu poprawną interpunkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • zredagować tekst, w którym wypowiedzi bohaterów mają formę mowy zależnej 	
71. Jak napisać streszczenie?	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić etapy pisania streszczenia 	<ul style="list-style-type: none"> • zastosować słownictwo przydatne przy pisaniu streszczenia • wskazać usterki w podanym streszczeniu 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawić błędy w podanym streszczeniu • przygotować w punktach streszczenie ostatnio widzianego filmu 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć streszczenie wybranego tekstu narracyjnego 	
72. Zasady cytowania tekstów	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić zasady cytowania tekstów • przedstawić zasady cytowania poezji • wymienić zasady tworzenia opisu bibliograficznego 	<ul style="list-style-type: none"> • uzupełnić podany tekst zawierający cytaty odpowiednimi znakami interpunkcyjnymi 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć tekst zawierający cytaty 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć opisy bibliograficzne cytowanych przez siebie źródeł 	
73. Podsumowanie. Sprawdź, czy potrafisz	<ul style="list-style-type: none"> • odtworzyć najważniejsze fakty i opinie • posługiwać się pojęciami: <i>oświecenie, sztuka oświecenia, rzeźba, rymy męskie i żeńskie, alegoria, bohater dynamiczny, zdania złożone podrzędnie, zdania złożone z imiesłowowym równoważnikiem zdania, mowa zależna i niezależna, wypowiedź o charakterze argumentacyjnym</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciągać wnioski • przedstawiać własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze
74.	<ul style="list-style-type: none"> • opisać, co widzi na 	<ul style="list-style-type: none"> • nazwać gesty 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tytuł dzieła w 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat

Człowieczeństwo	obrazie	namalowanych postaci • omówić kompozycję obrazu	gestów namalowanych postaci • zinterpretować przenikanie się kolorów i kształtów	odniesieniu do źródła cytatu	sposobów przeciwdziałania dyskryminacji
75. Odmienność	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść fragmentów tekstu • zaprezentować elementy świata przedstawionego 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać fantastyczne i realistyczne elementy świata przedstawionego • scharakteryzować bohaterów fragmentów tekstu • porównać postawy rodziców i rodzeństwa w stosunku do Barnaby'ego 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat ciężaru emocjonalnego słów matki 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować problem przedstawiony we fragmentach tekstu • wymienić przyczyny lęku przed innością 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat przyczyn spełniania oczekiwań innych ludzi • podjąć dyskusję na temat zalet i wad inności
76. Podróż w czasie romantyzmu	<ul style="list-style-type: none"> • określić ramy czasowe romantyzmu • przedstawić etymologię nazwy epoki 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić najważniejsze elementy światopoglądu romantycznego • wymienić cechy bohatera romantycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić najważniejsze cechy sztuki romantycznej • wymienić najważniejsze dzieła sztuki romantycznej 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić wybrane dzieło sztuki w odniesieniu do światopoglądu romantycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić i omówić inne dzieła sztuki romantycznej
77. Twórca i jego dzieło – Adam Mickiewicz	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić najważniejsze etapy życia Adama Mickiewicza 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować twórczość poety 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać elementy romantyczne w twórczości Adama Mickiewicza 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić informacje na temat życia społecznego poety 	
78. Wina i kara (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, do jakiej kategorii duchów należy Widmo • omówić sposób wywołania zjawy • ustalić, czego Widmo żąda od zgromadzonych wieśniaków 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać reakcję Guślarza na widok upiora • wytłumaczyć, jaką rolę odgrywają i co symbolizują w utworze towarzyszące zjawie ptaki • wymienić cechy charakteru złego pana i zilustrować każdą z nich odpowiednim przykładem z opowieści ptaków 	<ul style="list-style-type: none"> • nazwać środki stylistyczne, dzięki którym zostały uwidocznione emocje Guślarza • wskazać w podanym fragmencie utworu wyrazy, które nie są używane we współczesnym języku polskim, i podać ich aktualne odpowiedniki • zinterpretować nauki moralne przekazane przez duchy 	<ul style="list-style-type: none"> • zabrać głos w dyskusji na temat: „Czy nauki moralne zawarte w utworze mają charakter uniwersalny?” • stworzyć uniwersalny kodeks postępowania • napisać opowiadanie z elementami opisu przeżyć wewnętrznych, w którym przedstawia (w trzeciej osobie) historię jednego z ptaków – kruka lub sowy 	<ul style="list-style-type: none"> • podać propozycje, kim mógłby być współcześnie zły pan • uzasadnić na podstawie dramatu Adama Mickiewicza i innych tekstów literackich słuszność stwierdzenia, że wina nie pozostaje bez kary
79. i 80.	<ul style="list-style-type: none"> • określić czas akcji 	<ul style="list-style-type: none"> • określić funkcję dziadów 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać elementy 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić światopogląd ludzi 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać dziady z innymi

<p>Obrzęd dziadów w dramacie</p> <p>(lektura obowiązkowa)</p>	<p>utworu</p> <ul style="list-style-type: none"> • zapisać w punktach plan wydarzeń przedstawionych w dramacie Adama Mickiewicza 	<p>w życiu przedstawionej społeczności</p> <ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować relację między światem żywych a światem zmarłych • wyjaśnić, jaką rolę w życiu gromady odgrywa Guślarz oraz co może oznaczać rozpalany przy nim ogień 	<p>obyczajów ludowych w utworze</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, w jakim celu poeta wprowadził do dramatu duchy, które pojawiają się w czasie obrzędu 	<p>uczestniczących w dziadach</p> <ul style="list-style-type: none"> • stworzyć notatkę na temat przyczyn fascynacji romantyków obrzędami ludowymi 	<p>znanymi obrzędami religijnymi</p>
<p>81. Romantyczny dramat pelen zagadek</p> <p>(lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać wydarzenie, które zburzyło przewidziany porządek dziadów, i wyjaśnić, jak zareagowali na nie Guślarz oraz zebrany lud 	<ul style="list-style-type: none"> • wytłumaczyć, kim jest milcząca postać z zakończenia dramatu – zjawą czy żywym człowiekiem • opisać milczącego bohatera z zakończenia utworu i wyjaśnić, do którego świata należy ta postać – rzeczywistego czy nadprzyrodzonego 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić genezę poszczególnych części <i>Dziadów</i> • zinterpretować motto utworu pochodzące z dramatu Williama Szekspira 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, jak rozumie zakończenie <i>Dziadów</i> cz. II • opracować własny pomysł na wystawienie wybranego fragmentu <i>Dziadów</i> cz. II na scenie i oddanie atmosfery dramatu 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, w jaki sposób dzięki dziadom teraźniejszość łączy się z przeszłością i przyszłością uczestników obrzędu • wskazać związki dramatu Adama Mickiewicza z obrazem Caspara Davida Friedricha <i>Cmentarz w śniegu</i>
<p>82. i 83. Wyobraźnia</p> <p>(lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie pojęć: <i>ballada, realizm, fantastyka, punkt kulminacyjny, nauka moralna</i> • omówić treść utworu • określić rodzaj literacki utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • ustalić, jaką wiedzę na temat świata przedstawionego ma narrator • wskazać elementy realistyczne i fantastyczne w utworze • wskazać punkt kulminacyjny utworu • scharakteryzować bohaterów utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić stosunek narratora do przedstawionych zdarzeń • wyjaśnić sens nauki moralnej zawartej w utworze • wskazać cechy gatunkowe w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat nauki moralnej zawartej w balladzie 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat adaptacji filmowej <i>Świtezianki</i>
<p>84. Co już wiemy o</p>	<ul style="list-style-type: none"> • odtworzyć najważniejsze fakty i opinie 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciągać wnioski • przedstawiać własne 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie interpretować wymagany materiał 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać

twórczości Adama Mickiewicza?			stanowisko	<ul style="list-style-type: none"> • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać 	problemy badawcze
85. Miłość w obliczu śmierci	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść fragmentów tekstu • określić rodzaj literacki utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat narracji w utworze • scharakteryzować uczucie łączące bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić emocje bohaterów • zinterpretować tytuł książki 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy sposobu, w jaki bohaterowie mówią o chorobie 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat sensu zaangażowania emocjonalnego w sytuacji, kiedy istnieje ryzyko utraty kochanej osoby
86. Wyzwania (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • wyrazić swoimi słowami sens każdego poznanego aforyzmu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać tematy, do których odnoszą się podane aforyzmy 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić grę słów w poszczególnych aforyzmach 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tytuł zbioru • ocenić aktualność aforyzmów Stanisława Jerzego Leca 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić twórczość Małgorzaty Koniecznej
87. Natura ludzka (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza • wskazać adresata lirycznego utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego wiersza • wskazać emocje wyrażone przez podmiot liryczny i wyjaśnić, z czego one wynikają 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić proces przedstawiony w wierszu • wskazać środki stylistyczne wykorzystane przez poetę i omówić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować dwa ostatnie wersy utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • odnieść wiersz Jerzego Lieberta do wymowy <i>Małego Księcia</i>
88. i 89. Jak napisać rozprawkę?	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić etapy pisania rozprawki • przedstawić schematy pisania rozprawki 	<ul style="list-style-type: none"> • zastosować słownictwo przydatne przy pisaniu rozprawek • dopisać wstęp i zakończenie do podanego fragmentu rozprawki • wybrać spośród podanych argumentów te, które można wykorzystać do uzasadnienia wskazanej tezy 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować argumenty do podanego zagadnienia • sformułować argumenty i kontrargumenty do podanej tezy • stworzyć plan rozprawki na podstawie zaprezentowanej dyskusji 	<ul style="list-style-type: none"> • napisać rozprawkę 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie sformułować temat rozprawki • zgromadzić argumenty, korzystając z różnych źródeł
90. Budowa słowotwórcza wyrazów	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać wyrazy podstawowe i pochodne 	<ul style="list-style-type: none"> • utworzyć wyrazy pochodne od podanych wyrazów podstawowych • wskazać wyrazy podstawowe dla podanych 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać formant w wyrazie pochodnym • wyjaśnić znaczenie podanych wyrazów pochodnych 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać oboczności w wyrazach 	

		wyrazów pochodnych			
91. Rodzaje formantów i ich funkcje	<ul style="list-style-type: none"> wskazać w podanych wyrazach formanty i nazwać ich typy 	<ul style="list-style-type: none"> zbudować wyrazy z podanych par wyrazowych i wskazać wrostki wymienić funkcje formantów 	<ul style="list-style-type: none"> podzielić podane wyrazy na grupy na podstawie ich znaczenia 	<ul style="list-style-type: none"> utworzyć wyrazy o różnych kategoriach znaczeniowych 	
92. Przedrostki i przyrostki o kłopotliwej pisowni	<ul style="list-style-type: none"> omówić zasady pisowni przedrostków: <i>z-, s-, ś-, wz-, bez-, nad-, ob-, od-, pod-, przed-, roz-, w-</i> omówić zasady pisowni przyrostków: <i>-dzki, -dztwo, -cki, -ctwo</i> omówić zasady pisowni przyrostka <i>-stwo</i> 	<ul style="list-style-type: none"> uzupełnić wyrazy odpowiednimi przedrostkami uzupełnić tekst wyrazami z kłopotliwymi przedrostkami 	<ul style="list-style-type: none"> utworzyć przymiotniki od podanych nazw miejscowości uzupełnić podane wyrazy odpowiednimi przyrostkami uzupełnić tekst wyrazami z kłopotliwymi przyrostkami 	<ul style="list-style-type: none"> przekształcić podane wypowiedzi tak, aby użyć wyrazu z przyrostkiem o kłopotliwej pisowni 	
93. Wyrazy podzielne i niepodzielne słowotwórczo. Wyrazy pokrewne	<ul style="list-style-type: none"> zdefiniować wyrazy podzielne i niepodzielne słowotwórczo 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać wyrazy podzielne i niepodzielne słowotwórczo 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać wyrazy należące do jednej rodziny wskazać rdzenie w podanych grupach wyrazów 	<ul style="list-style-type: none"> utworzyć rodzinę wyrazów 	
94. Pisownia wyrazów z ó, u, rz, ź, ch, h – przypomnienie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> omówić zasady pisowni wyrazów z literami: <i>ó, u, rz, ź, ch, h</i> 	<ul style="list-style-type: none"> uzupełnić tekst wyrazami z kłopotliwymi literami 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić pisownię kłopotliwych liter w podanych wyrazach wskazać nieporozumienia, do których może dojść w razie niepoprawnego zapisu kłopotliwych liter 	<ul style="list-style-type: none"> stworzyć tekst z kłopotliwymi literami 	
95. Złożenia, zrosty i zestawienia – czyli wyrazy złożone	<ul style="list-style-type: none"> zdefiniować złożenia, zrosty i zestawienia 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać wśród podanych przykładów złożenia, zrosty i zestawienia utworzyć złożenia, zrosty i zestawienia z podanych wyrazów 	<ul style="list-style-type: none"> wypisać zrosty, złożenia i zestawienia z mapy Polski poprawnie wymówić i odmienić podane zrosty 	<ul style="list-style-type: none"> stworzyć tekst ze zrostami, złożeniami i z zestawieniami 	
96. Pisownia	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić zasady tworzenia przymiotników 	<ul style="list-style-type: none"> przyporządkować przymiotniki złożone do 	<ul style="list-style-type: none"> przekształcić zdania tak, aby zawierały przymiotniki 	<ul style="list-style-type: none"> utworzyć przymiotniki złożone od podanych nazw 	

przymiotników złożonych	złożonych	odpowiednich ilustracji • wyjaśnić znaczenie podanych przymiotników złożonych	złożone	własnych	
97. Tworzenie i zapisywanie skrótów i skrótowców	<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować skróty • omówić zasady skracania wyrazów • wyliczyć rodzaje skrótowców • zreferować zasady zapisu skrótowców • zreferować zasady odmiany skrótowców i używania ich w zdaniach • omówić zasady stosowania skróconego zapisu 	<ul style="list-style-type: none"> • rozszyfrować podane skróty • zamienić w podanym tekście podkreślone wyrazy na skróty • odnaleźć skrótowce w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie zastosować skrótowce w zdaniu • wyjaśnić, kiedy należy odmieniać skrótowce, a kiedy nie należy tego robić • wyjaśnić znaczenie skrótowców 	<ul style="list-style-type: none"> • zastąpić podane nazwy właściwymi skrótowcami • poprawnie zapisać skróty podanych wyrażeń 	
98. Podsumowanie. Sprawdź, czy potrafisz	<ul style="list-style-type: none"> • odtworzyć najważniejsze fakty i opinie • posługiwać się pojęciami: <i>romantyzm, sztuka romantyzmu, dramat, ballada, aforyzm, ironia, wyraz podstawowy, wyraz pochodny, parafraza słowotwórcza, temat słowotwórczy, formant, rodzina wyrazów, wyrazy pokrewne, wyrazy podzielne i niepodzielne słowotwórczo, zrosty, złożenia, zestawienia, skróty i skrótowce, przedrostki i przyrostki o trudnej pisowni,</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciągać wnioski • przedstawiać własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze

	<i>rozprawka</i>				
99. Dobro i zło	<ul style="list-style-type: none"> opisać, co widzi na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> opisać kompozycję dzieła wypowiedzieć się na temat sposobu ukazania postaci na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> odnieść scenę na obrazie do opowieści biblijnej omówić funkcję kolorystyki dzieła 	<ul style="list-style-type: none"> odnieść wizerunek kobiety do tradycji biblijnej 	<ul style="list-style-type: none"> odnaleźć konteksty i nawiązania do zaprezentowanego obrazu
100. Pokusa	<ul style="list-style-type: none"> omówić treść fragmentów tekstu określić rodzaj narracji 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować bohaterów tekstu omówić rolę Iana w grze 	<ul style="list-style-type: none"> opisać świat wirtualny z punktu widzenia Miki 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat popełniania zła na niby w świecie nierzeczywistym 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat zalet i wad gier komputerowych
101. Altruizm	<ul style="list-style-type: none"> omówić treść fragmentów tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> wyliczyć fakty przedstawione przez Hannę Wieczorek wskazać fragmenty tekstu, w których autorka zaprezentowała swoje zdanie bądź opinię innych przedstawić kompozycję tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, czemu służy przedstawianie faktów i opinii 	<ul style="list-style-type: none"> omówić funkcję tytułu tekstu wskazać słowa klucze w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat przedstawiony we fragmentach artykułu
102. Fatalna siła miłości (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> zapisać w punktach plan wydarzeń przedstawionych we wskazanym fragmencie dramatu Juliusza Słowackiego 	<ul style="list-style-type: none"> określić sytuację życiową bohaterów realistycznych sceny 3 aktu I: Kirkora, Wdowy i jej córek podać różne określenia charakteryzujące Alinę i Balladynę oraz przytoczyć fragmenty utworu potwierdzające ten wybór wytłumaczyć, czym dla każdej z siostr jest miłość 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić rolę sił nadprzyrodzonych w wydarzeniach przedstawionych w dramacie wyjaśnić, o czym świadczą odpowiedzi na pytania Kirkora udzielane przez Alinę i Balladynę wskazać zabiegi artystyczne w scenie 1 aktu II, za pomocą których zostały uwidocznione silne emocje bohaterek wymienić wątki miłosne zaprezentowane w utworze i nadać im tytuły przedstawić wnioski na temat roli miłości w życiu człowieka, które można 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy słów i postępowania obu siostr dokonać analizy losów wszystkich zakochanych bohaterów dramatu Juliusza Słowackiego i wyjaśnić, jaką cenę płaci każdy z nich za swoje zaangażowanie uczuciowe napisać wypracowanie na temat: „Miłość – siła fatalna czy uczucie nadające sens życiu?“, w którym odwołuje się do różnych tekstów kultury 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy plakatu zapowiadającego inscenizację <i>Balladyny</i> w reżyserii Artura Tyszkiewicza sformułować na podstawie dramatu uniwersalne prawdy na temat ludzkiej psychiki omówić nawiązania kulturowe obecne w utworze

			wysnuć na podstawie lektury <i>Balladyny</i>		
103. Fantastyka, ironia i tragizm w dramacie Juliusza Słowackiego (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> opisać świat fantastyczny przedstawiony w dramacie wskazać sceny, w których przenikają się światy ziemski i nadprzyrodzony 	<ul style="list-style-type: none"> wymienić cechy dramatu, które wpłynęły na to, że autor użył w jego podtytule pojęcia <i>tragedia</i> zgrupować informacje na temat dramatu romantycznego udowodnić, że <i>Balladyna</i> ma cechy typowe dla gatunku literackiego, który reprezentuje 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, jakie znaczenie dla rozwoju akcji dramatu Juliusza Słowackiego ma ingerencja bohaterów fantastycznych określić funkcję baśni i legend w dramacie 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać po jednym przykładzie sceny komicznej i tragicznej w utworze i wyjaśnić, jaki efekt wywołuje połączenie tych kategorii wyjaśnić, na czym polega tragizm losów tytułowej bohaterki utworu 	<ul style="list-style-type: none"> ustosunkować się do stwierdzenia, że w dramacie pojawia się ironia wymyślić alternatywny rozwój akcji dramatu i zapisać przykładowy plan tych wydarzeń
104. i 105. Dramat o władzy, winie i karze (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, kiedy rozgrywa się akcja dramatu i co o tym świadczy przedstawić w punktach etapy dochodzenia Balladyny do władzy 	<ul style="list-style-type: none"> omówić sposoby sprawowania władzy przez czterech królów wspomnianych w utworze Juliusza Słowackiego wytłumaczyć, jaką królową chciała być Balladyna, i uzasadnić swoją odpowiedź odpowiednimi cytatami z ostatniej sceny dramatu podać przykłady z dramatu ilustrujące wyrachowanie i niemoralne postępowanie tytułowej bohaterki 	<ul style="list-style-type: none"> omówić zmiany, które zaszły w psychice Balladyny po dokonaniu pierwszej zbrodni sformułować na podstawie losów Balladyny przestrogi, o których powinno się pamiętać w życiu 	<ul style="list-style-type: none"> zestawić biblijną opowieść o Kainie i Abla z historią przedstawioną w dramacie Juliusza Słowackiego wyjaśnić, dlaczego Balladyna, mimo że uczciwie osądziła swoje zbrodnie, musiała zginąć przedstawić na podstawie lektury <i>Balladyny</i> kilka uniwersalnych prawd o ludzkiej psychice 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, jaką rolę w utrzymywaniu ładu moralnego odgrywa w dramacie rzeczywistość nadprzyrodzona zinterpretować sens słów Goplany o zemście natury
106. Co już wiemy o twórczości Juliusza Słowackiego?	<ul style="list-style-type: none"> odtworzyć najważniejsze fakty i opinie 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystywać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> wyciągać wnioski przedstawiać własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie interpretować wymagany materiał właściwie argumentować uogólniać, podsumowywać i porównywać 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystywać bogate konteksty formułować i rozwiązywać problemy badawcze
107.	<ul style="list-style-type: none"> omówić treść 	<ul style="list-style-type: none"> opracować profil hejtera 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy kompozycji 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać na podstawie tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat

Mowa nienawiści	fragmentów artykułu	na podstawie tekstu <ul style="list-style-type: none"> wskazać cechy świadczące o popularnonaukowym charakterze tekstu 	tekstu, uwzględniając funkcję śródtytułów	przyczyny zachowań mających u podstaw nietolerancję i ksenofobię	możliwości przeciwdziałania mowie nienawiści
108. Etyka wypowiedzi, perswazja, manipulacja	<ul style="list-style-type: none"> wymienić zasady etyki językowej omówić sposoby naruszania etyki językowej wymienić cechy wypowiedzi perswazyjnej wymienić cechy wypowiedzi manipulacyjnej 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać wypowiedzi zgodne i niezgodne z zasadami etyki słowa wyjaśnić, na czym polega perswazyjny charakter wypowiedzi wyjaśnić, na czym polega manipulacyjny charakter wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> podać przykłady wypowiedzi perswazyjnych i manipulacyjnych 	<ul style="list-style-type: none"> sformułować wypowiedź o wydźwięku negatywnym zgodną z zasadami etyki słowa sformułować tekst perswazyjny i tekst manipulacyjny 	
109. Środki perswazji i manipulacji w tekstach reklamowych	<ul style="list-style-type: none"> wymienić sposoby nakłaniania wykorzystywane w reklamach 	<ul style="list-style-type: none"> podać przykłady sloganów reklamowych 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy skuteczności wybranego sloganu reklamowego dokonać analizy funkcji gry słów w podanych sloganach dokonać analizy zabiegów perswazyjnych i manipulacyjnych zastosowanych w podanych reklamach 	<ul style="list-style-type: none"> sformułować slogany reklamowe 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat funkcji <i>fake newsów</i>
110. Jak przygotować przemówienie?	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić etapy przygotowywania przemówienia wymienić środki retoryczne 	<ul style="list-style-type: none"> podać przykłady użycia środków retorycznych dokonać analizy podanego przemówienia 	<ul style="list-style-type: none"> porównać podane przemówienia i ocenić ich skuteczność dokonać analizy niewerbalnych środków komunikacji 	<ul style="list-style-type: none"> przygotować przemówienie wygłosić przemówienie 	
111. Treść i zakres znaczeniowy wyrazu	<ul style="list-style-type: none"> zdefiniować pojęcia: <i>treść</i> i <i>zakres znaczeniowy wyrazu</i> 	<ul style="list-style-type: none"> podać definicje wyrazów uwzględniające elementy ich treści uporządkować wyrazy od tego o najszerszym 	<ul style="list-style-type: none"> skorygować wypowiedzi za pomocą wyrazów o szerszym zakresie znaczeniowym 	<ul style="list-style-type: none"> dopisać do podanych wyrazów te o szerszym i węższym zakresie znaczeniowym 	

		zakresie znaczeniowym do tego o zakresie najwęższym			
112. Synonimy, antonimy, wyrazy wieloznaczne i homonimy	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie pojęć: <i>synonim, antonim, wyraz wieloznaczny, homonim</i> • wyjaśnić różnice pomiędzy wyrazami wieloznacznymi a homonimami 	<ul style="list-style-type: none"> • zastąpić podane wyrazy ich synonimami • podać antonimy do podanych wyrazów • wyjaśnić, na czym polega wieloznaczność podanych wyrazów 	<ul style="list-style-type: none"> • odróżnić homonimy od wyrazów wieloznacznych 	<ul style="list-style-type: none"> • podać różne znaczenia wskazanych wyrazów 	
113. Fonetyka – przypomnienie i uzupełnienie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić podział głosek • wymienić funkcje głoski <i>i</i> • przedstawić zasady akcentowania w języku polskim 	<ul style="list-style-type: none"> • podzielić słowa na głoski i sylaby • podać przykłady głosek miękkich, twardych, dźwięcznych, bezdźwięcznych, ustnych i nosowych 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać funkcje głoski <i>i</i> na podanych przykładach 	<ul style="list-style-type: none"> • odpowiednio akcentować wyrazy 	
114. Rozbieżności między mową a pismem	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić zasady, na jakich zachodzą upodobnienia fonetyczne 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać upodobnienia fonetyczne • wskazać różnice pomiędzy mową a pismem, odwołując się do przykładów 	<ul style="list-style-type: none"> • zaznaczyć strzałką kierunek upodobnienia • uzasadnić różnice pomiędzy mową a pismem, odwołując się do przykładów 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać uproszczenia grup spółgłoskowych 	
115. Pisownia wyrazów z <i>q, ę, om, em, on, en</i> – przypomnienie i uzupełnienie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić zasady pisowni wyrazów z <i>q, ę, om, em, on, en</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • uzupełnić podane zdania odpowiednimi formami wyrazów • wyjaśnić zasady zapisu podanych wyrazów 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawić błędy w podanym tekście • skorzystać ze słownika w razie wątpliwości związanych z poprawnym zapisem wyrazów 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć tekst z poprawnie zapisanymi wyrazami z <i>q, ę, om, em, on, en</i> 	
116. Podsumowanie. Sprawdź, czy potrafisz	<ul style="list-style-type: none"> • odtworzyć najważniejsze fakty i opinie • posługiwać się pojęciami: <i>tragedia, tekst</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciągać wnioski • przedstawiać własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze

	<p><i>popularnonaukowy, tekst naukowy, artykuł, etyka wypowiedzi, perswazja, manipulacja, środki perswazji i manipulacji w reklamie, fonetyka, głoska, samogłoska, spółgłoska (miękka, twarda, dźwięczna, bezdźwięczna), głoska ustna i nosowa, uproszczenie grupy spółgłoskowej, upodobnienia pod względem dźwięczności (wsteczne, postępowe, międzywyrazowe, udźwięcznienie, ubezdźwięcznienie, utrata dźwięczności w wygłosie), sylaba, akcent i intonacja, synonimy, antonimy, wyrazy wieloznaczne, homonimy, przemówienie</i></p>			porównywać	
117. Konflikty	<ul style="list-style-type: none"> • opisać, co widzi na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić gesty osób przedstawionych na obrazie i ich usytuowanie względem siebie 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować funkcję kolorystyki zastosowanej przez artystkę • zinterpretować funkcję rekwizytu, który trzyma w ręku jedna z namalowanych postaci 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować funkcję zegarka widocznego na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić i omówić inne teksty kultury podejmujące temat konfliktów
118. Sens wojny	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść fragmentów tekstu • określić rodzaj narracji 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat bohaterów fragmentów tekstu • omówić dwa sposoby 	<ul style="list-style-type: none"> • odnieść temat wojny do sytuacji bohaterki utworu • wypowiedzieć się na temat opinii pana Gaydona na temat 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie sformułowania o własnej wojnie użytego przez pana Gaydona 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić różne sposoby zaprezentowania wojny w wybranych tekstach kultury

		mówienia o wojnie: Rupert Brooke'a i pana Gaydona	wojny		
119. Komizm charakterów (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> opisać sytuację przedstawioną we fragmentach aktu I utworu podać przykłady dosadnych sformułowań użytych przez Cześnika w czasie kłótni z Rejentem 	<ul style="list-style-type: none"> omówić zachowanie Rejenta podczas sprzeczki z Cześnikiem i wyjaśnić, o czym ono świadczy uzasadnić stwierdzenie, że <i>Raptusiewicz</i> i <i>Milczek</i> to nazwiska znaczące, odwołując się do fragmentów aktu I wymienić cechy Rejenta ujawnione w scenie rozmowy z mularzami (murarzami) zgrupować informacje o Cześniku i Rejencie oraz uporządkować je od najogólniejszych do najbardziej szczegółowych 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, w jaki sposób Milczek traktuje prawo i innych ludzi opisać i zinterpretować zachowanie Cześnika i Rejenta przedstawione w didaskaliach do sceny 11 aktu IV oraz wyjaśnić znaczenie tego fragmentu utworu dla zrozumienia postaw bohaterów w kolejnych scenach scharakteryzować stryja Klary na podstawie jego wypowiedzi porównać Cześnika i Rejenta 	<ul style="list-style-type: none"> rozważyć, czy zgoda Cześnika i Rejenta będzie trwała 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, w jaki sposób Rejent i Cześnik pokrzyżowali sobie nawzajem plany i co byli w stanie poświęcić dla zemsty podać przykłady przedstawienia motywu zemsty w innych tekstach kultury
120. Komizm i humor w <i>Zemście</i> (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> podać przykłady sprzeczności między tym, co mówią postacie utworu, a tym, co robią lub sądzą o innych, i wyjaśnić, czemu służy ukazanie tych sprzeczności wymienić cechy bohaterów wyśmiane w <i>Zemście</i> 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, na czym polega komizm sytuacyjny w utworze Aleksandra Fredry wyjaśnić, co to jest karykatura oraz na czym polega karykaturalne przedstawienie Cześnika i Rejenta 	<ul style="list-style-type: none"> ocenić, czy w scenie, w której Papkin pragnie złożyć śluby wierności Klarze, styl jego wypowiedzi pasuje do sytuacji wyjaśnić, na czym polega komizm językowy w scenie pisania listu miłosnego przez Cześnika 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, jaką rolę w życiu społecznym mogą odgrywać komik, komediopisarz i satyryk wskazać podobieństwa i różnice pomiędzy poczuciem humoru w czasach Aleksandra Fredry i współcześnie napisać wypracowanie na temat: „Czy zgadzasz się ze stwierdzeniem, że wśród bohaterów <i>Zemsty</i> nie ma postaci jednoznacznie złych ani jednoznacznie pozytywnych?” 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, czym skutkuje wyśmianie pewnych cech
121. i 122.	<ul style="list-style-type: none"> odnaleźć w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> podzielić bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować tytuł utworu 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać zjawiska 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać w utworze elementy kultury

Zemsta – komedia o polskim społeczeństwie (lektura obowiązkowa)	informacje dotyczące czasu i miejsca akcji oraz ocenić, czy mają one znaczenie dla jego wymowy i interpretacji • wskazać wątek główny i wątki poboczne	utworu na pierwszoplanowych, drugoplanowych i epizodycznych • wyjaśnić, jaką rolę odgrywają w utworze bohaterowie epizodyczni	w kontekście całej lektury i wyjaśnić, do czego doprowadziła tytułowa <i>zemsta</i> • sporządzić katalog głównych wad Polaków na podstawie zachowań wszystkich bohaterów utworu • wyjaśnić sens motto utworu • dokonać analizy zakończenia <i>Zemsty</i> i wyjaśnić, jakie przesłanie ono niesie • wytłumaczyć, do jakich postaw Aleksander Fredro chciał nakłonić Polaków	krytykowane we współczesnych komediach filmowych o polskim społeczeństwie i wyjaśnić, na czym polega zawarty w nich humor • wytłumaczyć, w jaki sposób plakaty zamieszczone w podręczniku nawiązują do wymowy <i>Zemsty</i> • ocenić, czy diagnoza społeczna Aleksandra Fredry jest ponadczasowa	sarmackiej • porównać treść utworu z jego ekranizacją w reżyserii Andrzeja Wajdy
123. Co wiemy o twórczości Aleksandra Fredry?	• odtworzyć najważniejsze fakty i opinie	• wykorzystywać najważniejsze konteksty	• wyciągać wnioski • przedstawiać własne stanowisko	• poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać	• wykorzystywać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze
124. Konfrontacja (lektura uzupełniająca)	• omówić treść fragmentów tekstu	• scharakteryzować Alicję • omówić relacje pomiędzy Alicją a Klaudią	• porównać reakcje bohaterów tekstu na zaistniałą sytuację	• wyjaśnić przyczyny buntu Alicji wobec zaistniałej sytuacji	• podjąć dyskusję na temat reakcji na niezależne od nas sytuacje
125. Prostota	• omówić treść wiersza	• przedstawić relacje międzyludzkie i zasady obowiązujące w tytułowych <i>prostych krajach</i> • omówić stosunek podmiotu lirycznego do opisywanej rzeczywistości	• zinterpretować metafory zawierające przymiotnik <i>prosty</i> • omówić funkcję pytań w poznanym wierszu	• sformułować przesłanie wiersza	• podjąć dyskusję na temat znaczenia i funkcji prostoty
126. Jak napisać recenzję?	• wymienić elementy recenzji	• odróżnić recenzję od sprawozdania • selekcjonować	• stworzyć plan recenzji • ocenić poszczególne elementy recenzji	• napisać recenzję wybranego filmu	

		informacje przydatne przy pisaniu recenzji			
127. Różne odmiany polszczyzny	<ul style="list-style-type: none"> wymienić odmiany polszczyzny zależne od odbiorcy i sytuacji przedstawić cechy odmian języka: oficjalnej i nieoficjalnej wymienić odmiany polszczyzny zależne od zasięgu słownictwa 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić cechy języka ogólnego i języka o ograniczonym zasięgu uzupełnić tekst odpowiednimi wyrazami w zależności od kontekstu 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać wyrazy należące do polszczyzny oficjalnej i polszczyzny nieoficjalnej wskazać słownictwo należące do języka ogólnego oraz języka o ograniczonym zasięgu 	<ul style="list-style-type: none"> dostosować tekst do sytuacji komunikacyjnej 	
128. Słownictwo o ograniczonym zasięgu	<ul style="list-style-type: none"> wymienić odmiany języka o ograniczonym zasięgu 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować odmiany języka o ograniczonym zasięgu 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznać na podstawie słownictwa odmiany języka o ograniczonym zasięgu wskazać w tekście elementy gwarowe 	<ul style="list-style-type: none"> przekształcić tekst napisany w środowiskowej odmianie języka w tekst napisany językiem ogólnonarodowym 	
129. Podsumowanie. Sprawdź, czy potrafisz (lektura uzupełniająca)	<ul style="list-style-type: none"> odtworzyć najważniejsze fakty i opinie posługiwać się pojęciami: <i>komedia, komizm (sytuacyjny, postaci, językowy), różne odmiany polszczyzny, oficjalna odmiana języka, nieoficjalna odmiana języka, kolokwializmy, język ogólnonarodowy, słownictwo o ograniczonym zasięgu, środowiskowe odmiany języka, terytorialne odmiany języka, języki zawodowe, recenzja</i> 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystywać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> wyciągać wnioski przedstawiać własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie interpretować wymagany materiał właściwie argumentować uogólniać, podsumowywać i porównywać 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystywać bogate konteksty formułować i rozwiązywać problemy badawcze